

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Wydział Socjologii i Pedagogiki

Kierunek: Socjologia

**NEET – styl życia i funkcjonowanie mężczyzn
niezatrudnionych i nie uczestniczących w edukacji lub
szkoleniach**

Realizacja badań i opracowanie raportu:

Marek Stępień

Kamil Żuchowski

Leonid Stetsenko

Filip Święcicki

Antoni Zawadzki

Raport przygotowany w ramach zaliczenia zajęć przedmiotu Projekt badawczy
pod kierunkiem dr hab. Emilii Paprzyckiej

Warszawa 2023

Spis treści

Spis treści	2
Wprowadzenie.....	3
1. NEET – definicja pojęcia i jego geneza.....	4
2, Kategoria NEET – cechy charakterystyczne.....	5
3. Założenia metodologiczne	8
3.1 .Cel i przedmiot badań, pytania badawcze	8
3.2. Metody i techniki badawcze.....	8
3.3. Dobór materiału badawczego i strategie analizy.....	9
2. Analiza wyników	11
2.1 Jakie są główne przyczyny zostawania NEET-em?.....	11
2.2 Jak wygląda życie codzienne NEET-ów?	13
Zmiany	19
Światopogląd.....	19
2.3 Lenistwo kontra pesymizm. Różnice między zjawiskiem NEET w Polsce a na świecie 24	
2.4 Blaski i cienie życia NEET-a Jakie są pozytywwy, a jakie negatywy bycia NEET-em?.....	30
3. Wnioski	35
Bibliografia.....	38

Wprowadzenie

Kategoria NEET jest stosunkowo nowa i problematyka społecznego funkcjonowania osób z tej kategorii nie jest jeszcze rozpoznana. Sama nazwa odnosząca się do osób bezrobotnych, bez edukacji i nieprzygotowujących się do zawodu powstała dopiero w 1999 roku¹ jako akronim słów "Not in employment, education and training". Do grupy społecznej NEET tak naprawdę należeć może każdy, kto spełnia w nazwie zawarte "warunki", nie ma również ustalonego standardowego przedziału wiekowego takich osób², z tego powodu w Europie dotychczas badano osoby w wieku od 15 do 29 lat, a na przykład w Japonii górna bariera kończyła się na wieku 34 lat. Co ciekawe, również w Japonii do wskaźników NEET dodano również brak wkładu w prace i obowiązki domowe. Powodem tego może być to, że w japońskiej kulturze dzieci wyprowadzają się z domu rodziców w późnym wieku. Temat wydawał się dla nas nowy i intrygujący i pragnęliśmy zrozumieć osoby z kategorii NEET.

Bezrobocie i bierność w chęci otrzymania edukacji wśród młodzieży oraz młodych dorosłych są wyzwaniem, które, mimo starań państwa poprzez na przykład organizowanie szkoleń w urzędach pracy, cały czas występuje. Taki styl życia może wydawać się atrakcyjny dla młodych ludzi. Nieskończona ilość wolnego czasu jest bardzo dobrą ofertą, ale z drugiej strony łączy się z tym brak środków do życia. Pojawia się więc pytanie, dlaczego kategoria NEET nie znika, a można nawet powiedzieć, że – przynajmniej w Europie, odsetek takich osób pozostaje na przestrzeni utrzymuje się na takim samym poziomie od lat³. Głównym celem naszego badania była eksploracja i opis i zrozumienie funkcjonowania NEET-ów. Przedmiotem badań był styl życia i aktywność osób z kategorii NEET obserwowana na forach internetowych oraz poglądy tych osób wyrażane w komentarzach umieszczanych przez jednostki należące do kategorii NEET na forach internetowych. Komentarze te poddane zostały jakościowej analizie treści. Taka analiza pozwoliła nam następnie spróbować, chociaż po części, zrozumieć co jest atrakcyjnego w takim stylu życia, który – jak wynika z badań – realizowany jest przez niemal co siódme młodego dorosłego w Europie⁴.

---

¹ Social Exclusion Unit (1999) *Bridging the gap: new opportunities for 16-18 year old's not in education, employment or training*.

² Krause, E. (2016). Zjawisko NEET, czyli o młodzieży trzy razy nic. *Problemy Profesjologii*, (2), s. 69.

³ Eurostat, 2017, *Young people in the EU: education and employment* [Procent jednostek NEET na przestrzeni lat 2006-2016 dostępny online]: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/product/-/asset_publisher/VWJkHuaYvLIN/content/EDN-20170811-1/pop_up [ostatnio odwiedzony: 22.12.2022]

⁴ Eurostat, 2022, *Statistics on young people neither in employment nor in education or training*

Badanie zostało przeprowadzone dzięki publikacjom udostępnianym przez użytkowników dwóch celowo wybranych forów internetowych. Pierwszym z nich jest forum stworzone na platformie Reddit.com, który nazwany jest subredditem r/NEET, gdzie wszystkie udostępnione posty zostały napisane w języku angielskim. Drugim jest polska strona Wykop.pl, gdzie można udostępniać publikacje wszelkiej tematyki, która niekoniecznie mogła się wiązać z tematem naszego badania, dlatego ograniczyliśmy się na postach wyraźnie skierowanych do społeczności NEET, dzięki użyciu hashtagów #neet oraz #neetlife. Fora te są najbardziej popularnymi forami internetowymi przeznaczonymi wyłącznie dla osób należących do kategorii NEET, jak w przypadku strony Reddit.com. Strona Wykop.pl umożliwia natomiast wytypować posty skierowane do takich jednostek. Z tego powodu, te strony wydają się nam bardzo dobrymi reprezentantami społeczności NEET polskiej oraz anglojęzycznej. Mamy nadzieję, że poniższy raport badania jest odpowiednią próbą na zdobycie brakujących nam informacji, które pozwolą nam na odpowiedzenie na pytania badawcze.

1. NEET – definicja pojęcia i jego geneza

Po raz pierwszy pojęcia NEET użyto w roku 1988 w Wielkiej Brytanii. Było to związane z grupą wiekową 16-18 lat, która z racji swojego wieku nie mogła posiadać statusu osoby bezrobotnej, gdyż wszystkie te osoby miały obowiązek nauczania. W roku 1994 zauważono, że część tych osób rzeczywiście nie zajmuje się ani nauką, ani pracą czy zdobywaniem kompetencji, wówczas określano ich mianem “Status 0”, jednakże z czasem zmieniono to określenie na NEET.⁵ W raporcie utworzonym przez Jednostkę do spraw Społecznego Wykluczenia zdefiniowano pojęcie NEET jako osoby między wiekiem 16 a 18 lat, które “nie biorą udziału w pracy, nauce czy szkoleniach” i tym samym są zagrożone społecznym wykluczeniem⁶. W 2007 Komisja Europejska użyła tego pojęcia w swoim raporcie “Zatrudnienie w Europie”, by później zarządzić systematyczne badanie sytuacji w krajach UE dotyczących odsetka osób spełniających kryteria kategorii NEET. Ostatecznie Dyrektor Generalny Eurostatu do spraw Zatrudnienia, Społecznych Problemów oraz Włączania do

---

[Procent jednostek NEET w Europie w 2021 roku wśród osób w wieku od 15 do 29 lat]:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_young_people_neither_in_employment_nor_in_education_or_training

[ostatnio odwiedzony: 22.12.2022]

⁵ Liszka D., Walawender P. (2018), *NEET youth – The concept’s presence in the European Union’s youth employment policy and why it is so problematic*, s. 184

⁶ Klimczak W., Kubiński G. & Sikora-Wiśniewska E. (2017), *Wykluczenie Społeczne w Polsce Wybrane Zagadnienia*, s. 20

Miejsc Pracy razem z pracownikami zaimplementowali pojęcie NEET, jednocześnie określając kategorię wiekową osób których się ta kategoria tyczy (15-34 lata). W Polsce poza stosowaniem określenia “NEET” stosuje się również czasami określenie “ani-ani”⁷, które nawiązuje do hiszpańskiego określenia na tą samą kategorię osób “ni-ni”⁸.

Warto również wspomnieć o tym, że poza Unią Europejską, w innych częściach świata, również zauważono podobny problem, lecz w nieco innej koncepcji. Zjawisko to zaobserwowano w Japonii przed 2000 rokiem przez japońskiego psychologa Tamaki Saito, samo zjawisko natomiast miało mieć miejsce tylko w Japonii, jednak z upływem czasu zauważono pojawianie się tego fenomenu w innych krajach.⁹ Określenie “hikikomori” - oznacza osobę (przeważnie młodego dorosłego) która w pełni wycofała się z życia społecznego. Podstawowym podobieństwem między sformułowaniem NEET a hikikomori jest oczywiście to, że oba terminy opisują osoby nieaktywne w sferze rynku pracy oraz edukacji, dodatkowo oba terminy są używane w kontekście pewnej formy wykluczenia społecznego.

Reasumując pojęcie NEET nie jest pojęciem nowym. Jest ono obecne już od ponad 30 lat w dyskursie publicznym i naukowym, jednakże nadal zjawisko to jest stosunkowo nowe, a w krajach takich jak Polska wciąż jest słabo zbadane.

2, Kategoria NEET – cechy charakterystyczne

Młodzi dorośli, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, są zagrożeni długofalową niekorzystną sytuacją ekonomiczną i wykluczeniem społecznym.

Kategoria NEET jest mocno zróżnicowana, dlatego określenie wspólnych cech w tym przypadku jest bardzo trudne. Biorąc pod uwagę różnorodność NEET, należy wyszczególnić podgrupy o różnych potrzebach i warunkach. Wśród nich można wyróżnić: - core-NEET – obejmuje młodych ludzi, którym brak kierunku i motywacji, poruszają się oni między różnymi fazami aktywności, ale powracają wielokrotnie do statusu NEET po nieudanych staraniach, rezygnując z programów szkoleniowych i/lub krótkoterminowego zatrudnienia; - transition year NEET – to z kolei ci młodzi ludzie, którzy często postanowili

---

⁷ Szcześniak A., Rondón G. (2011). Pokolenie „ani-ani”: o młodzieży, która się nie uczy, nie pracuje i nie dba o samokształcenie, *Psychologia Społeczna*, tom 6, s.1

⁸ Strecker T, López J. & Cabasés M. À. (2021), *Examining NEET situations in Spain: Labour Market, Discourses and Policies*, s. 1

⁹ Kato T. A., Kanba S. & Teo A. (2018), *Hikikomori: Multidimensional understanding, assessment, and future international perspectives*, s. 1

zrobić sobie przerwę, zanim rozpoczną studia (np. podejmując wolontariat) i prawdopodobnie powrócą do edukacji, szkolenia lub zatrudnienia.¹⁰

Pomimo że NEET mają więcej wolnego czasu dla siebie, wykorzystują go w inny sposób niż ich rówieśnicy: nie lubią chodzić do kin, teatrów, muzeów i na wystawy. Czytają mniej gazet i mniej korzystają z komputerów osobistych i Internetu. NEET o niższym poziomie wykształcenia mniej interesują się kulturą i rzadziej uczestniczą w działalności społecznej, takiej jak stowarzyszenia wolontariackie, partie polityczne lub inne organizacje. Prócz tego cechuje ich niska motywacja i niechęć do podejmowania wysiłku oraz niskie zdolności adaptacyjne. Ponadto wobec zbliżającej się dorosłości taki „stan zawieszenia” zwiększa dezorientację i skutkuje odwlekaniem wejścia w dorosłe życie, co jest charakterystyczne głównie dla NEET w okresie adolescencji. Osoby, które nie uczą się, nie pracują i nie uczestniczą w szkoleniach nie potrafią „podejmować decyzji dotyczących własnego życia zawodowego oraz przyjąć za nie odpowiedzialności”.¹¹ Analizując jednak wyniki badań z innych krajów, należy zachować szczególną ostrożność wobec generalizacji, która ekstrapolowana jest na polską grupę NEET. Po pierwsze, jak ukazano we wstępie, jest to grupa niehomogeniczna. Po drugie, nie wszystkie uwarunkowania kulturowe, występujące w jednym kraju, występują w innych państwach. Niemniej jednak grupa ta charakteryzuje się dużą biernością oraz nieporadnością definiowaną w myśl interakcjonizmu symbolicznego.¹²

Ubóstwo w jakimś stopniu ma statystycznie istotny wpływ na stanie się NEET. Życie w stanie samotności, aspołeczne podejście do otoczenia i niskie umiejętności interpersonalne są czynnikami wysokiego ryzyka dla stanu NEET. Ta tendencja do samoizolacji jest nie tylko czynnikiem ryzyka NEET, ale także ważnym sygnałem, który może skutkować problemami psychiatrycznymi w późniejszym życiu.

Osoby pozbawione aktywności zawodowej, bezrobotne, wykazują niezdolność do rozwijania związków emocjonalnych, wysoki poziom lęku i fobii (zwłaszcza fobii społecznej), oraz zaburzenia związane ze stresem. Z pewnością przynależność do NEET nie wiąże się z dobrym samopoczuciem, a pozostawanie w tym stanie może być przyczyną niepokoju psychicznego. U młodych dorosłych będących NEET zaobserwować możemy także wysokie

---

¹⁰ Tomczyk Ł., Maćkiewicz J., Wyżga O., Curyło P., Pietryga -Szkarałat B., Mróz A., Duda A. (2018), *Neet - Młodzi dorośli poza rynkiem pracy i systemem edukacyjnym*, s. 137

¹¹ Tamże, s. 138

¹²Tamże, s. 138

wskaźniki powszechnych zaburzeń psychicznych (tj. lęki, depresja), ryzyko samobójstwa i nadużywanie alkoholu i narkotyków.¹³

Zasadniczo długotrwałe bezrobocie niesie ze sobą dalsze trudności, takie jak zmiany psychologiczne: zaniżona – w efekcie ciągłych, powtarzających się niepowodzeń na rynku pracy i w edukacji – samoocena, niskie poczucie własnej wartości, a także brak skuteczności wobec podejmowanych działań. Wszystkie te czynniki zmniejszają prawdopodobieństwo znalezienia pracy lub mogą znacznie zmniejszyć motywację do poszukiwania pracy w ogóle. Wielu z długotrwałe bezrobotnych przestaje wierzyć z czasem w swoją zdolność do odzyskania zatrudnienia, co ich pesymistycznie nastawia do rzeczywistości, nasilając jednocześnie niezaradność w trudnych sytuacjach życiowych.¹⁴

Stosunek aktywności do czasu regulują wśród młodych dorosłych aspiracje, im są one bowiem wyższe, tym występuje większa potrzeba usprawnień/reorganizacji działań w czasie i konieczny staje się podział doby na różne ważne części: rodzina, praca, sen, rozrywka, zdrowie etc. Zatem dla młodych ludzi niezwykle ważne okazują się kompetencje temporalne, które pozwalają im efektywnie zarządzać czasem, ale też zdolność myślenia krytycznego i analitycznego, dzięki którym ustalają oni priorytety życiowe wraz z wartościami, którymi chcą się w życiu kierować.

Im dłużej osoba z kategorii NEET znajduje się poza rynkiem pracy, edukacji i szkoleń, tym trudniej jest jej ponownie zintegrować się. Trwanie w stanie NEET jest ryzykownym wskaźnikiem wykluczenia społecznego, zaś wykluczenie społeczne NEET-ów – brak uporządkowanego czasu i nadzoru, oraz nieprzestrzeganie oczekiwań społecznych może prowadzić do poczucia beznadziejności, niezadowolenia z życia, używania substancji psychoaktywnych.¹⁵

---

¹³ Tamże, s.138

¹⁴ Tamże, s. 139

¹⁵ Tamże, s. 139

3. Założenia metodologiczne

3.1. Cel i przedmiot badań, pytania badawcze

Przedmiotem badań jest społeczne funkcjonowanie osób z kategorii NEET. Celem badań jest eksploracja i opis społecznego funkcjonowania osób z kategorii NEET, zrozumienie przyczyn występowania zjawiska NEET we współczesnej Polsce a także charakterystyka specyfiki NEET w porównaniu do innych krajów.

Pytania badawcze miały postać:

1. Jakie są przyczyny bycia NEET-em?
2. Jak jest życie codzienne NEET-ów
3. Jakie są różnice między zjawiskiem NEET w Polsce a na świecie?
4. Jakie są pozytywy , a jakie negatywy bycia NEET?

3.2. Metody i techniki badawcze

Badania realizowano metodą etnografii wirtualnej. Etnografia wirtualna to poznawanie i opisywanie ludzi oraz zjawisk na podstawie dających się zaobserwować w Internecie zachowań i ich efektów. Celem takiego badania jest pozyskanie dokładnych danych na temat danej społeczności poprzez obiektywną ocenę reakcji, preferencji i nawyków internautów. Analizując zamieszczane przez nich treści, takie jak tagi, komentarze, posty czy polubienia, jesteśmy w stanie dostrzec, co ludziom się podoba, a co nie.¹⁶

Zastosowano technikę obserwacji nieuczestniczącej, czyli jest to jest z uważne analizowanie zachowań, bez wchodzenia w interakcje z innymi. Uczestnik bierny bada kontekst umieszczanych postów, ich cel i formę.¹⁷ Podczas przeprowadzania badania dokonywano obserwacji forum w celu włączenia nowych postów do materiału badawczego. Na podstawie

---

¹⁶ Wirtualna etnografia – poznaj potrzeby swoich klientów. (n.d.). Ican.PL. Retrieved January 18, 2023, from <https://www.ican.pl/b/wirtualna-etnografia---poznaj-potrzeby-swoich-klientow/PpcWyWku>

¹⁷ Tamże

obserwacji zachowań NETT-ow na forach oraz analizy postów rozpoznano typowe zachowania oraz cechy osobowości prezentowane przez NEETów. Badania z zastosowaniem metody etnografii wirtualnej pozwoliły na rozpoznanie powtarzających się atrybutów i powiązanie ich z badaną sytuacją społeczno-ekonomiczną. Metoda ta pozwoliła zauważyć pewne powtarzające się schematy myślowe, uzyskać lepszy wgląd w sytuację osób badanych z perspektywy ich samych, ich sposób postrzegania świata w celu zrozumienia przyjętej przez nich tożsamości. Kategoria ta została rozpoznana jako dość różnorodna w okolicznościach swojej sytuacji zawodowej, wykształceniu, doświadczeniu a także w kwestiach światopoglądowych, poza zawodowymi. Etnografia przyniosła skutek, gdyż pozwoliła opisać tę grupę jako subkulturę o pewnych wspólnych wartościach i przekonaniach, a także kulturze.

3.3. Dobór materiału badawczego i strategię analizy

W badaniach zastosowano dobór celowy. Obserwację prowadzono na serwisach internetowych Wykop i Reddit i analizowano posty użytkowników wykop.pl publikujący pod hasztagiem #NEET i użytkowników forum Reddit.com/r/NEET. Zbieranie postów przebiegało na przestrzeni dwóch miesięcy od 27 października do 29 grudnia.

Przeprowadziliśmy jakościową analizę treści postów. Klucz kategoryzacyjny znajduje się w aneksie. Na etapie pre-analizy wyłoniono kategorie wstępne. Pre-analiza polegała na wstępnym zaznajomieniu się z treścią forów przez członków zespołu. Była to wstępna faza badania mająca na celu usprawnienie poruszania się w serwisach internetowych i rozpoznanie jakości treści użytych w dalszych etapach badania. Pozwoliła ona uzupełnić założenia teoretyczne pracy o internetowy slang używany przez NEETów a także postawić wstępne przypuszczenia dotyczące kategorii badawczych wyłonionych w dalszych etapach procesu badawczego. Po realizacji badań przeprowadzono kodowanie otwarte, które pozwoliło skonstruować główne kategorie analityczne. Kodowanie otwarte polega na wielostronnej analizie tekstu w celu znalezienia możliwie największej liczby kategorii analitycznych.¹⁸ Na podstawie zebranego materiału wyróżnione zostały kategorie postów w oparciu o ich tematykę i zawarte w nich pojęcia, mając na uwadze pytania badawcze. Później główne kategorie podzielono na podkategorie. Następnie przeprowadzono kodowanie teoretyczne, które polega

---

¹⁸ Redukcja danych- kodowanie. (n.d.). Notatek.PL. Retrieved January 18, 2023, from https://notatek.pl/redukcja-danych-kodowanie?fbclid=IwAR0b1gO0GCuzUAihcal6LFhJrgsYEPp6YxWs2sv9eQmaMYVj3CE_aQ_tVAk

na formułowaniu hipotetycznych wyjaśnień dotyczących zależności między wyselekcjonowanymi kategoriami¹⁹. Proces kodowania teoretycznego polegał na przypisaniu postów do podkategorii.

---

¹⁹ Tamże

2. Analiza wyników

2.1 Jakie są główne przyczyny zostawania NEET-em?

Na podstawie analizy postów można wnioskować, że istnieją cztery główne przyczyny z powodu których osoby zostają NEET-ami: brak możliwości znalezienia odpowiedniej pracy i brak motywacji do jej znalezienia, niechęć do pracy, lenistwo, problemy psychiczne oraz problemy w relacjach społecznych.

W pierwszej podkategorii - **Brak możliwości znalezienia odpowiedniej pracy** użytkownicy serwisu przeważnie skarżą się na to, że oferty pracy jakie znajdują są poniżej ich kwalifikacji, oferowane jest za nią zbyt niskie wynagrodzenie, bądź praca jest zbyt ciężka, *Rzuciłem pracę która wysysała ze mnie życiową energię. Teraz jestem wolnym i szczęśliwym człowiekiem* (użytkownik Larsberg). Dla użytkowników portalu praca wiąże się przeważnie z wyzyskującym pracodawcą, zbyt dużą ilością godzin i jest postrzegana w kategoriach niechcianej konieczności aniżeli miejsca, w którym można się rozwijać: *Muszę wypierdalać z tej roboty. Dołożyli mi obowiązków o których wcześniej nie było mowy. Wczoraj tam było ok, ale dzisiaj była ta stara pani (ona jest kierowniczką) i razem z tą grubą panią wymyśliły mi nowe zadania. To miała być złota robota tymczasem chcą mnie tutaj zajebać robotą. Nie wiadomo co teraz, bo mam jeszcze ważną umowę.* (użytkownik Smasher69). Szczególnie trudno angażować się w pracę tym Neetom, którzy nigdy tym się nie zajmowali. Użytkownik **Organic-Emergency-21** sceptycznie wnioskuję, iż mimo tego, że chce mu się znaleźć pracę, sceptycznie wnioskuję, iż posiada chęci, żeby odnaleźć pracę, aczkolwiek wymagane kompetencje dla jej uzyskania są dla niego zbyt wysokie: *Czytam oferty pracy prawie codziennie, ale potem jestem bardzo zdemoralizowany, gdy prawie każda praca za minimalną płacę wymaga doświadczenia, nawet praktyki zawodowe mówią "wymagaane doświadczenie"... praktyki!?* Również trudno jest odnaleźć dla nich siły, chęć i motywację by pójść do pracy: *«Za każdym razem, gdy zmuszam się do poszukiwania pracy, kończę zniechęcony i fizycznie wyczerpany po prostu czytając je.*

Podkategoria **Niechęć do pracy, lenistwo** jest podobna do poprzedniej, jednakże z tą różnicą, że wpisy zaliczające się do niej podważają wykonywanie jakiegokolwiek pracy: *Gdybym miał jutro iść do pracy to byłby instant magik, jeśli też nie zapierdalas na janusza XD to daj plusa* (użytkownik 12lat25cm). Część użytkowników cieszy się z racji bycia NEET, według

nich dzięki braku jakiegokolwiek pracy mają dużo czasu dla siebie, mogą spać oraz wstawać o jakiegokolwiek chca godzinie. *“Według mnie najlepsze na #neet jest to, że mogę siedzieć do 3 na kompie ze świadomością, że jutro rano nie muszę wstawać do roboty.* (użytkownik trike). Prócz tego wpis użytkownika JanRouterTrzeci może świadczyć o tym, że część użytkowników wręcz wyśmiewa osoby pracujące: *a o 5 rano wyjdę na balkon na fajkę popatrzeć jak polaki skrobią auta przed wyjazdem do januszexu.* (użytkownik JanRouterTrzeci).

Kolejnym powodem, są **problemy psychiczne**. Jest to kategoria, którą udało się wyróżnić z wpisów w obu badanych serwisach. Z wpisów można się dowiedzieć, że część osób decyduje się na zostanie NEET z powodu problemów związanych z ich psychiką, jak również brakiem kompetencji społecznych: *Nie lubię interakcji społecznych bo wychodzi cały mój autyzm i spierdolenie. Nie mam kompletnie wyczucia sytuacyjnego. Chuop chce tylko ciepłej piwnicy i spokojnego neetu eh* (użytkownik 02044). Co więcej część problemów psychicznych jest stricte związana z swego rodzaju ergofobią: *Mam ostatnio koszmary. Podejrzewam, że to może być powiązane z tym, że próbuje sobie załatwić pracę.* (użytkownik Smasher69). Natomiast wpis użytkownika Zachary92 odnosi się do artykułu zatytułowanego “Praca szkodzi zdrowiu”, zamieszczonego na stronie poświęconej teoriom spiskowym, który przedstawia dane dotyczące związku między pracą a stresem w Polsce, według artykułu: *Z badania wynika, że prawie połowa Polaków (49 proc.) odczuwa stres związany z rosnącymi kosztami życia, aż 39 proc. z wysoką inflacją, a 34 proc. wskazuje pracę jako jeden z kluczowych czynników wywołujących u nich stres* – wynika z danych raportu Mind Health Centrum Zdrowia Psychicznego „Kondycja psychiczna Polaków”. (<https://wolnemedi.net/praca-szkodzi-zdrowiu/>). Niektórzy użytkownicy swoją sytuację NEET łączą z depresją. Ma ona u nich przyjmować paraliżującą formę, uniemożliwiając lub zniechęcając do podjęcia pracy/edukacji/szkolenia. U niektórych NEETów depresja jest wynikiem innych problemów zdrowotnych. W poście *Do you have regrets in your life?* Forumowicz NEET Ericgobbo wymienia swoje problem ze zdrowiem psychicznym, łącząc je z tematyką forum i innymi postami usera można przypuszczać, że przyczyniają się one do jego NEETu. *Od dzieciństwa jestem niespokojny i odizolowany, fakt, że jestem teraz starszy, poważnie mnie przygnębia. Taka jest rzeczywistość dorosłego życia, to nieuniknione niewolnictwo, często popychane przez ludzi wyżej w hierarchii od ciebie* NEETowie mają różne objawy i przyczyny depresji. *Służyłem w piechocie morskiej w latach 2015-2020, a po odejściu wpadłem w depresję przez ostatnie prawie 3 lata.* Jest to przykład osoby, która stała się NEET po przepracowaniu kilku lat w życiu.

NEET publikujący na **Reddit** wskazują najczęściej na **problemy zdrowotne, psychiczne oraz społeczne**, jako przyczynę ich postawy życiowej. Jest to postrzegane przez nich jako nieodwracalne, wrodzone cechy, które powodują, że nie nadają się oni do pracy. **Problemy psychiczne** w postach, których celem jest rozważanie przyczyn ich sytuacji, często wskazują na ich problemy psychiczne. Od mniej do bardziej dotkliwych problemów, mają one powodować lęk przed pracą lub objawy uniemożliwiające pracę w zespole.

Fobia społeczna (social anxiety), słowo *anxiety*, które tłumaczyć można jako niepokój związany z komunikacją z innymi ludźmi, zostało użyte przez kilkoro badanych w kontekście przyczyn ich położenia. *Jedną z największych barier w znalezieniu pracy jest brak możliwości rozmowy telefonicznej z powodu mojego lęku społecznego i upośledzenia wymowy* (użytkownik Organic-Emergency-21) jako inhibitor znalezienia pracy podaje umiejętność rozmowy przez telefon. Wynika z tej wypowiedzi, że uważa on rozmowę telefoniczną za warunek konieczny zatrudnienia. *Czuję, że główną przyczyną neetdom jest lęk społeczny (social anxiety)* (użytkownik humvee911) wini “anxiety” za większość problemów w jego życiu, w tym jego sytuację zawodową. Użytkownik wymienia dziedzinę życia, którym towarzyszył lęk społeczny: *W pracy mógłbym poprosić o znacznie wyższe podwyżki, gdybym był bardziej zaznajomiony z moim szefem i mógłbym dogadać się ze współpracownikami, aby praca była przyjemniejsza. W otoczeniu społecznym mógłbym zebrać się na odwagę, by spędzać czas z ludźmi, których lubię, i ewentualnie znaleźć małżonkę, która mogłaby mi pomóc w życiu.* Według NEETa lepsze zdolności społeczne pozwoliłyby osiągnąć znacznie lepsze rezultaty w każdej dziedzinie życia.

2.2 Jak wygląda życie codzienne NEET-ów?

2.2.1 Codziennosc NEET-ów

Na podstawie analiz można stwierdzić, że z powodu braku pracy, czy też innych aktywności, które zajmują znaczną część życia ludzi, codzienność osób z kategorii NEET sprowadza się do siedzenia w domach przed komputerem i grania w gry, a także przeglądania stron Internetowych: *siłownia, spacer z psem, a potem komputer do nocy* (użytkownik blutarche w odpowiedzi na pytanie dotyczące wykonywanych tamtego dnia czynności). Możemy tu zauważyć osoby zmęczone poszukiwaniem pracy, próbujące odnaleźć jakiś hobby oraz spędzające czas wolny, bowiem mają go więcej od ludzi zwykłych, zaangażowanych w rozwój i życie społeczne.

Wraz z korzystaniem z komputera użytkownicy portalu podejmują się różnego rodzaju aktywności związanych z obowiązkami domowymi. Są to jednak aktywności podejmowane niejako z przymusu, po to, żeby po ich wykonaniu mieć możliwość potwierdzenia wykonania jakiś zadań i usprawiedliwienia ponownej bezczynności. Aktywność tego rodzaju, to np. robienie zakupów – nazywane „**good boy points**”: *Robię mamie zakupy i zdobywam kilka good boy points. Mogę neetować do końca roku. Ale jestem szczęśliwy.* Ciekawą aktywnością są tzw. „**spierdotripy**”. Zajęcie to polega na różnorodnym podróżowaniu, zarówno na małe odległości np. długi spacer, jak i na większe np. kilka kilometrów czy nawet zwiedzanie innego miasta. Użytkownik dziobnij2 zdecydował się opisać swoją podróż następująco: *Nocka przy kompie odbyta. O godzinie 06:00 otwierają maka. Po godzinie 05:00 wychodzę z domu i idę z buta kilka kilometrów. Dzisiaj zamówię pierwszy raz w życiu burgera vege i wrapa vege. Nigdy tego nie jadłem, więc czas spróbować. Będę jadł, pił darmową kawę z ankiety, czytał wasze wpisy z tagu przegryw i sprawdzał co u bezdomnego mirka w Hiszpanii. Później 2 km z buta nad wodę, powrót kilka km lasem do domu i do spania. Takie spierdotripy i wizyty w maku pozwalają mi nie zwariować. Teraz zaczynam oglądać serial From (2022). Zobaczę co to.* (użytkownik dziobnij2). W tym wpisie warto zwrócić uwagę na ostateczne zdanie oznajmiające, że takie dłuższe podróże pomagają utrzymać jego kondycję psychiczną, takie podróże mogą stanowić pewne urozmaicenie życia tych osób dla których nuda może stanowić istotną niedogodność.

Do aktywności dnia codziennego niektórych NEET-ów należy także poszukiwanie pracy i podejmowanie prób przestania być NEET-em. Możemy tu zauważyć osoby zmęczone poszukiwaniem pracy, próbujące odnaleźć jakiś hobby oraz spędzające czas wolny, bowiem mają go więcej od ludzi zwykłych, zaangażowanych w rozwój i życie społeczne. *Czy ktoś ma radę, jak można przestać być Neet i dobrze wyglądać dla pracodawców?* – pyta się użytkownik **rainbowtoucan 1992**. *"Mam tak wiele otwartych kart internetowych z ofertami pracy na indeed itp. Ale to jest tak męczące, że w końcu rozpraszam się innymi rzeczami. A brak zatrudnienia jest tak zniechęcający."*

Szczególnie trudno angażować się w pracę tym Neetom, którzy nigdy ją się nie zajmowali. Użytkownik **Organic-Emergency-21** sceptycznie wnioskuję, iż posiada chęci, żeby odnaleźć pracę, aczkolwiek wymagane kompetencje dla jej uzyskania są dla niego zbyt wysokie: *"Czytam oferty pracy prawie codziennie, ale potem jestem bardzo zdemoralizowany, gdy prawie każda praca za minimalną płacę wymaga doświadczenia, nawet przyuczanie do zawodu mówi "lepsze doświadczenie"... Przyuczanie do zawodu!?"*. Również trudno jest

odnaleźć dla nich siły, chęć i motywację by szukać pracy: *«Za każdym razem, gdy zmuszam się do poszukiwania pracy, kończę zniechęcony i fizycznie wyczerpany po prostu czytając je»*

Często osoby NEET dzielą się swoją codziennością, swoimi hobby albo też proszą o poradę czym lepiej się zająć. *Uwielbiam jazdę na rowerze. Jest to najlepszy mobilny NEET: tani i odporny. Mój rower jest moim najlepszym przyjacielem»* - zaznacza użytkownik Preveza_. Inny lubi muzykę i chciałby tworzyć swoją: *«W ostatnich miesiącach postanowiłem nauczyć się gry na pianinie na moim starym pianinie elektrycznym, które od lat zbiera kurz. Po 3 miesiącach mogę zagrać kilka piosenek i nagle mam impuls, aby nauczyć się tworzyć muzykę...»*. Użytkownik ice-and-tropics natomiast, jest wszechstronnie zainteresowany i lubi dużo ciekawych rzeczy: *«Myślę o pójściu do (darmowego) muzeum sztuki, aby zobaczyć obraz, który mi się podoba. Trochę zestresowany, aby tam pojechać, ale wiem, że mi się to spodoba. (1) Nie mogę się doczekać, aby kontynuować Drogę królów Brandona Sandersona. (Zawsze uwielbiam wyobrazać sobie sceny w tej książce, ale często trudno mi zacząć czytać.) (2) Zaczęłem oglądać Rodzinę Soprano, więc fajnie będzie obejrzeć to jeszcze raz. (3) Chciałbym wprowadzić gry wideo do mojego życia więcej, kiedy będę miał więcej czasu. :D Civ, EUIII. (4) Chciałbym odwiedzić anarchistyczną księgarnię, mogą mieć fajne wydarzenia. (5) Szukasz bardziej komfortowych zajęć. Polecam również innym neetom zaplanowanie rajskiego życia dla siebie.*

Użytkownicy dzielą się również swoją codziennością oraz wchodzą do forów by pogadać z podobnymi sobie. Użytkownik **DeadFishInMyAss** się pyta, czy ktoś jeszcze oprócz niego nie robi nic przez cały dzień i chwali się swoim sposobem spędzania czasu: *Mój dzisiejszy dzień, a w zasadzie przez cały ten rok, to odświeżanie YouTube, otwieranie steam / gry a następnie kończenie po 5 minutach, bezmyślne przewijanie mediów społecznościowych, chodzenie w kółko, masturbacja, sen. Co za życie.*

Niektórzy podejmują różne aktywności, żeby się nie nudzić np. użytkownik **Preveza_** oprócz ciągłych wyjazdów do biblioteki, która jest blisko domu dla czytania, co uwielbia (*Libraries are a Godsend*), lubi rozmawiać z samym sobą, nawet tworzy w głowie osoby, które go o coś się pytają, a on na głos im odpowiada: *Zwykle, gdy nie czytam, zaczynam rozmowę z samym sobą. We wszystkich tych rozmowach tworzę w głowie postacie, które zadają mi pytania i odpowiadam na nie w prawdziwym życiu głosem.*

Jak możemy sądzić, NEET-y spędzają swoją codzienność różnie, w desperacji i braku motywacji z powodu wyszukiwania pracy, w spędzaniu czasu, zajmując się hobby.

2.2.2 Powody do niezadowolenia i do zadowolenia NEET-ów

Powodami do niezadowolenia i częstego tego wyrażania przedstawiciele NEET jest przede wszystkim praca oraz kondycja psychiczna.

Przedstawiciele NEET wyrażają swoje niezadowolenie przede wszystkim z powodu braku pracy, jak i braku możliwości jej znalezienia: *drugi tydzień bez roboty leci do świąt chyba nic się nie zmieni więc* (użytkownik penkroff). Dodatkowo warto również spojrzeć na następujący wpis: *Dla chłopaków z powiatowego takich jak ja nie pozostaje nic innego do wyboru jak tyрка w januszekście albo emigracja* (użytkownik Davidozz). Autor tego wpisu twierdzi, że nie jest w stanie znaleźć odpowiedniej pracy z powodu miejsca zamieszkania, warto zaznaczyć, że wśród społeczności tworzonej przez użytkowników serwisu wykop.pl często krąży opinia dotycząca tego, iż młodzi ludzie urodzeni i zamieszkujący mniejsze miejscowości czy też obszary wiejskie nie posiadają zbyt wielu możliwości dotyczących znalezienia odpowiedniej pracy, przeważnie w takich rejonach znajdują się gospodarstwa wiejskie czy też zakłady produkcyjne. Dla niektórych sam pomysł, że mają szukać pracy lub do niej pójść jest powodem stresu i jawi się jako koszmar: *Mam ostatnio koszmary. Podejrzewam, że to może być powiązane z tym, że próbuje sobie załatwić pracę.* (użytkownik Smasher69)

Osoby będące NEET narzekają również na problemy związane z ich zdrowiem psychicznym, fizycznym jak również na nieodpowiednie kompetencje społeczne czy też braki w życiu społecznym: *kurła mój mózg mimo że jest często zapraszany na piwko, quady np. tak jak dzisiaj czy inne spotkania to woli siedzieć w domu przed komputerem a potem narzekać że jest samotny, wtf* (użytkownik rafesto); *Nie lubię interakcji społecznych bo wychodzi cały mój autyzm i spierdolenie. Nie mam kompletnie wyczucia sytuacyjnego .Chuop chce tylko ciepłej piwnicy i spokojnego neetu ehhh.* Warto również zwrócić uwagę na wpis użytkownika anonimowego, który pokrótce wyznaje to, że w wieku 25 lat marnuje swoje życie, gdyż nic nie osiągnął, dodatkowo porównuje się ze swoimi rówieśnikami twierdząc, że oni osiągnęli podstawowe cele życiowe takie jak posiadanie rodziny czy też samorozwój, podczas gdy on nie posiada pieniędzy, mieszka w małej miejscowości oraz jest NEET-em, gdzie jego sytuacja jest spowodowana niską samooceną i prokrastynacją.

2.2.3. Poglądy osób NEET

Osoby NEET, mają najczęściej poglądy bardzo skrajne, antyfeministyczne, antysystemowe, antykapitalistyczne, antynatalistyczne, są to poglądy typowe dla skrajnej prawicy oraz antysystemowców.

Poglądy antyfeministyczne wyrażane są m.in. poprzez pochwalanie patriarchy i krytykowanie kobiet o poglądach feministycznych, co jest tożsame z nienawidzeniem mężczyzn: *Patriarchat musi zostać przywrócony. To jedyna możliwość zapanowania nad burdelem, który wprowadzają feministki.* (użytkownik Miguelos). Ten sam użytkownik przywołuje później przykład kobiety, która nienawidzi mężczyzn. *Tak proszę Państwa wygląda kobieta która nienawidzi mężczyzn. Wiem, zaraz ktoś wklei mema "Stop making stupid people famous". Ale nie, takie coś trzeba nagłaśniać. Pod przykrywką promowania pseudotolerancji dla przegrywów/słabszych mężczyzn ta Pani próbuje zrobić z siebie znaną osobę a nawet biznes - czyli wydać książkę o incelach. Ha tfu!*

Poglądy przeciw prokreacji, antynatalistyczne wyrażane są poprzez nienawiść do klasycznego życia w szablonach jakie oferuje świat. NEET uważają, iż edukacja szkolna, która jest przymusowa, kredyt hipoteczny czy konkurowanie na rynku pracy to niewolnictwo, więc są przeciw rodzeniu dzieci, dlatego że to dziecko nie będzie miało wolności wyboru, a będzie musiało żyć w schematach narzuconych odgórnie: *Rodzenie dziecka które będzie musiało wiele lat poświęcić na przymusową edukację w odgórnie zakrojonych ramach, konkurować na rynku pracy oraz wziąć kredyt hipoteczny aby móc gdzieś samodzielnie mieszkać jest formą wpedzenia drugiego człowieka w faktyczne niewolnictwo.* *Change my mind. #antynatalizm #antykapitalizm #neet #dzieci* (użytkownik Galek)

Najczęściej przewijają się komentarze antysystemowe, antykapitalistyczne. Mówią, iż życie antysystemowe jest jedynym prawdziwym sposobem na życie. *Największy wizjoner naszych czasów mówi żeby po prostu nic nie robić, neet'y są blisko oświecenia i prawdy, mało komu udaje się wyrwać z sidła systemu (💩~💩)* *#neet #przegryw #takaprawda #redpill #pracait #pracaspawaczamnieprzeistacza #bekazpodludzi #oswiecenie #nihilizm* (użytkownik bloody560). Poglądy przeciw kapitalizmowi i korporacje wyrażane są poprzez niechęć, a nawet nienawiść do “pseudokorporacji”, w których zatrudnia się ludzi i płaci się bardzo mało w porównaniu do kroci, które zarabiają “pseudoprezesi” ,że jedyne co daje korporacja to trauma i życie od wypłaty do wypłaty z samymi problemami i szefem tyranem pseudo przedsiębiorcą na głowie.

1. *Zarabiaj na niewolnictwie, gdzie murzyn odpierdala całą robote i chuja z tego ma*
2. *Zakazują niewolnictwa*
Fast forward 150 lat
Pomysł wspaniały
3. *Stwórz firme, w której zatrudniasz ludzi, płacisz im 1/9999999999999999 tego co sam zarabiasz*
4. *Ludziom ledwo starcza na przeżycie, żyją od wypłaty do wypłaty*
5. *Nikt nie może ci nic zrobić, bo tak działa wolny rynek” (użytkownik 12lat25cm).*

Ukazane wpisy pokazują wręcz nienawiść, do korporacji, które jedyne co potrafią to “wyzyskać pracownika”.

Z poglądami antysystemowymi i antykapitalistycznymi łączy się krytyka współczesnego rynku pracy. Krytykowane jest samo pojęcie pracy, sposoby dostania się, trudności, które mogą się pojawić podczas tego, jak człowiek pracuje. Wcale nie uważają, że praca to dla każdego, tylko że nie mają w tym potrzeby.

Wśród neetów możemy dostrzec szyderstwo ze sposobu w jaki człowiek powinien zdobywać pracę: *Czy możesz wyjaśnić tę lukę w swoim CV? Tak. Wtedy nie miałem pracy.* (użytkownik Efilist-asshole) Też dość często osoby NEET, żyjąc we własnym świecie, nie potrafią zrozumieć dlaczego "normalni" nie mogą zrozumieć, że praca nie dla wszystkich, że ciężko pracować się nie opłaca oraz pracować tylko dlatego że pozostali to robią to absurd: *Stresujące zadania, harówka, długie godziny pracy, wymuszone interakcje z ludźmi, dojazdy do pracy, to [wulgaryzm] nie jest dla wszystkich, zwłaszcza jeśli twoje życie samo w sobie nie jest warte wysiłku. Absurdem jest myślenie, że potrzebujemy miejsc pracy dla wszystkich Nie stosuj się do rady "po prostu naucz się kodować* Niektórzy zaś myślą globalnie oraz uważają, iż rewolucja przemysłowa i jej konsekwencje miały katastrofalne skutki dla rasy ludzkiej i każdej innej żywej istoty na tej planecie. Ich zdaniem ludzie są głupi oraz się gonią za pracą, konsumpcjonizmem oraz nie mają czasu dla siebie oraz rodziny. Wskazują też, że wołałyby życie krótkie, lecz z sensem niżli długie życie, które jest spędzone na bezsensownym niewolnictwie płacowym i konsumpcjonizmie: *We wszystkich powyższych przypadkach prawdą jest, że ówczesne technologie medyczne były niezwykle prymitywne i że wskaźniki ofiar wśród dzieci były wysokie; Jeśli jednak pytasz mnie, wolę krótsze życie z sensem niż długie życie, które spędza się na bezsensownej niewolnictwie płacowej i konsumpcjonizmie.*

Nawet średniowieczni chłopci, na których przeciętny homo consumericus patrzy z obrzydzeniem i arogancją, mieli więcej wolnego czasu dla siebie i więcej czasu z rodziną (użytkownik Preveza_)

Zmiany

Zmiany towarzyszą nam przez całe życie, zachodzą cały czas na różnych skalach. Lecz zachodzące zmiany nie zawsze doprowadzają do korzystnych skutków.

Osoby NEET zauważają, że wcześniej społeczności łowców-zbieraczy byli ściśle powiązani między sobą, pracowali 30 godzin tygodniowo, zdrowo się odżywiali, pozostały czas spędzali z rodziną i dobrze im się żyło. Nie byli również przywiązani do miejsca i w razie klęski żywiołowej mogli go zmienić. Uważają iż wcześniej żyło się lepiej: *Po pierwsze, społeczności łowiecko-zbierackie były ściśle powiązanymi grupami ludzi polujących i żerujących razem. Średnio ludzie pracowali 30 godzin tygodniowo, na co składały się wszystkie naturalne czynności. Resztę czasu spędziliśmy razem z rodziną i na łonie natury. Po drugie, z danych archeologicznych stwierdzono, że łowcy-zbieracze mieli zdrowszą dietę, spożywali więcej pokarmów i cieszyli się mięsem znacznie bardziej niż ich rolni poprzednicy do tego stopnia, że było ono porównywalne tylko ze współczesnymi ludźmi w 19-20 wieku. Ponadto byli znacznie mniej podatni na klęski żywiołowe, takie jak susza, ponieważ byli w stanie po prostu oddalić się od ziemi, która sprawiała im kłopoty.* (użytkownik Preveza_)

Światopogląd

Osoby NEET uważają, iż społeczeństwo pędzi w zwariowanym tempie do tego by marnować czas i życie na rzeczy, które są ich zdaniem niepotrzebne. Sami mówią o sobie, iż gdyby brak życia był sportem, to byłiby oni światowej klasy sportowcami. Tym pokazują, że życia nie jest proste i jednakowe dla wszystkich, każdy rodzi się i dorasta w innym środowisku, tylko mała część ma wszystko co można zapewnić dla lepszego życia. *"To, co widzisz, to sport, którego nie możesz pojąć. Widzisz mężczyzn "kopiących piłkę" i myślisz, och, to łatwe, ja też mogę to zrobić. Nie rozumiesz głębi gry i nie wiesz, że grali w tę grę jeszcze zanim nauczyli się mówić. Trenowali ich światowej klasy sportowcy. Ich rodzice są zagorzałymi fanami tego sportu i postrzegają swoje dziecko jako przepustkę do sukcesu finansowego.* (użytkownik seggsod69500). Tym pokazuje że życia nie jest proste i jednakowe dla wszystkich, każdy rodzi się i dorasta w innym środowisku, tylko mała część ma wszystko co można zapewnić dla lepszego życia.

Zaznaczają również, że jedną z rzeczy, które motywują do tego, żeby nigdy w życiu nie pracować, są rutynowe vlogi, pokazujące dzień na studiach, dzień w pracy, dzień na kursie itp. Realia są nudne, trudne i rutynowe, więc prościej będzie w domu bez pracy, ale w spokoju: *Widzę, że ci ludzie wychodzą rano z domu i wracają dopiero w nocy. Spędzając cały dzień na zajęciach w college'u, studiując lub idąc do pracy, a następnie wracając do college'u, a oni wracają tylko pod koniec nocy i nadal mają odwagę iść na siłownię !! Nigdy w życiu nie chcę tego robić, wolałbym zostać zabity, zanim będę musiał to zrobić pewnego dnia, to nie jest dla mnie i nigdy nie będzie, nie mogę i nie chcę też, to dla mnie niewyobrażalne, nie możesz nazwać mnie leniwym, nie zamierzam poświęcać mojego życia, aby służyć systemowi, Nie zamierzam marnować połowy życia na bycie zniewolonym i po prostu to zaakceptować, i przyznać się do porażki, mówiąc, że "przyzwyczaisz się do tego".*(użytkownik LilNastyBooty7)

Bardzo interesująco wypowiadają się o życiu, mówiąc, że wcale nie jest łatwo i tu chodzi o każdego, nie tylko osoby NEET. Realia życiowe od urodzenia są kiepskie i trzeba by państwo to naprawiało. Moralna i filozoficzna zasada, która jest podstawą idei uniwersalnego dochodu podstawowego polega na tym że nikt z nas nie wybrał urodzenia, rodziców, których mieliśmy, kraju urodzenia, genetyki itp. Zostaliśmy po prostu wrzuceni w ten bałagan i społeczeństwo oczekuje, że go rozgryziemy i sobie z tym poradzimy. To brak szacunku i okrutne: *Ponieważ nie mieliśmy szansy powiedzieć "nie" naszemu własnemu istnieniu, absolutnym minimum, jakie państwo może zrobić, jest zagwarantowanie, że każda istota ludzka, dla samego faktu życia, otrzyma niezbędne wsparcie, aby zaspokoić swoje podstawowe potrzeby, niezależnie od produktywności jednostki i tego, czy zdecyduje się aktywnie uczestniczyć w gospodarce, czy nie Nikt nie zasługuje na to, by martwić się, że stanie się bezdomny lub nie będzie miał co jeść. To nieprzyzwoite, biorąc pod uwagę, że osiągnęliśmy technologiczny punkt rozwoju, który może zapewnić nam absolutne minimum, aby żyć godnie.*ⁱⁱ(użytkownik Passionate_Reposter)

Wśród NEETów możemy też zauważyć wzrost w niezadowoleniu z uzależnienia ludzkości od samochodów: *Pochodzę z Turcji, spodziewałem się, że najbogatszy kraj na świecie będzie miał doskonałe środki transportu publicznego (tramwaje, pociągi, autobusy itp.), ale zamiast tego powitał mnie bezduszny, zgniły krajobraz.* (użytkownik Preveza_) Zaznacza, że było fatalnie się dostać do miejsca docelowego i że żał mu młodych ludzi, którzy muszą ciężko harować by kupić samochód żeby normalnie dojeżdżać do domu: *To było bardzo dziwne. Aby pojechać do Walmartu, musiałem wsiąść do samochodu. Po prostu nie mogłem tam "chodzić".*

Czasami chodniki po prostu "się skończyły". Widziałem parkingi większe niż budynki, do których należały, bo nie było alternatywy. Widziałem licealistów, którzy poświęcali swoje godziny na kupowanie samochodu, aby podjechać do swoich domów. Do dziś odmawiam uzyskania prawa jazdy i zakupu samochodu.

Z kolei za **powód do radości dla NEET-ów w życiu codziennym**- część uznaje sam fakt przynależenia do kategorii NEET o czym świadczą następujące wpisy: *Po swoim przyjemnym doświadczeniu w tym zakresie, że jeśli stać się przynajmniej na pół roku #neet to w dzisiejszych czasach #wygryw a nie #przegryw. To uczucie, gdy rano wstajesz, odpalasz neta, gierkę, potem idziesz na miasto na jakiegoś bigmaca i wiesz, że dzień zależy od ciebie. Możesz albo marnować dzień, albo spać pośladki i nauczyć się czegoś nowego, gdzie gdy skończy się neet nie musi czekać na ciebie januszex oraz Według mnie najlepsze na #neet jest to, że mogę siedzieć do 3 na kompie ze świadomością, że jutro rano nie muszę wstawać do roboty. Na podstawie tych wpisów możemy się domyśleć, że dla niektórych osób NEET wiąże się ze swego rodzaju wolnością, gdyż nie posiadają oni konieczności spędzania czasu w pracy, która stanowi w wielu przypadkach znaczną część życia człowieka, ten wolny czas można spożytkować wedle uznania osoby niepracującej. Innym powodem do radości mogą stanowić rzeczy materialne: *Dostałem za free* (użytkownik SaintWykopek pod tekstem zamieścił zdjęcie przedstawiające karton, w którym znajdowało się dwanaście napojów energetycznych marki "OSHEE" przeterminowanych o około trzy miesiące od daty wstawienia postu).*

2.2.4 „Język” NEET-ów

Czytając wpisy przedstawicieli tej kategorii można zauważyć, że sposób wypowiedzi jest przeważnie swobodny, aczkolwiek różny. W wpisach pojawiają się czasami częściej a czasami rzadziej słowa niecenzuralne, a sam styl wypowiedzi może być zarówno niepoważny, żartobliwy jak i bardziej poważny. Warto zwrócić uwagę na specyficzne zwroty jakich używają użytkownicy serwisów poświęconych NEET-om, należą do nich:

Januszex - najczęściej oznacza małą, bądź średnich rozmiarów firmę prowadzoną przez osobę prywatną, firma ta charakteryzuje się nieuczciwą polityką pracowniczą - wysysk, niskie płace, brak BHP, nieprzyjazna dla pracownika atmosfera. Często firmy określane tym mianem stanowią zakłady budowlane, produkcyjne czy też firmy kurierskie.

NEETbux - oznacza różnego rodzaju pomoce socjalne przyznawane osobą przynależącym do kategorii NEET: zasiłki dla bezrobotnych, czy też renty. Mianem tym można określić również pieniądze dawane na utrzymanie przez rodzinę osoby będącej NEET-em.

Spierdotrip - forma aktywności o charakterze podróżniczym, osoby będące poza systemem pracy, z powodu nadmiaru wolnego czasu czasami decydują się na spierdotrip czyli przemieszczają się w różne miejsca- może to być zarówno zwykły spacer, dłuższy spacer na dystansie kilku kilometrów, czy też podróż do innego miasta w celach turystycznych, podstawową cechą tej aktywności jest to, że NEET-owcy wykonują ją zawsze samotnie.

Good boy points - w tłumaczeniu na polski oznacza: "punkty dobrego chłopca", osoba oznajmiająca, że zdobyła "good boy points" ma na myśli sytuację, w której w pewien sposób zyskała w oczach swoich rodziców na przykład poprzez pomoc im w wykonywaniu obowiązków domowych. Takie działanie ma za zadanie sprawienie by rodzina przychylniej patrzyła na sytuację w jakiej znajduje się osoba będąca NEET-em i dalej godziła się, aby utrzymywać taką osobę.

Autyzm, bycie autystycznym, posiadanie autyzmu - oznacza stan, w którym osoba nie posiada odpowiednich kompetencji społecznych, nie potrafi poprawnie wchodzić w interakcje międzyludzkie, oraz się ich obawia. Określenie to ma charakter niedosłowny i tym samym nie stanowi zdiagnozowania autyzmu jako choroby, u osoby której ten zwrot się dotyczy.

2.2.5. Bycie NEET-em – indywidualne biografie

Część użytkowników portalu decyduje się, aby w nieco bardziej szczegółowy sposób, względem innych wpisów opisać historię swojego życia. W toku obserwacji na serwisie wykop.pl wyszczególniono dwie historie, z czego obie zostały opublikowane przez użytkowników anonimowych (na stronie istnieje skrypt, który umożliwia użytkownikom napisanie postu bez ich widocznego nicku, wówczas zamiast nazwy użytkownika wyświetla się "AnonimoweMirkoWyznania").

Bycie NEET-em od zawsze

W pierwszej zdecydowanie krótkiej historii umieszczonej 10 listopada autor w skrócie twierdzi że kończy następnego dnia od dodania wpisu 25 lat i do tego czasu nic w swoim życiu nie osiągnął, oraz źle się czuje z faktem że marnuje swoje życie jednocześnie porównując siebie do swoich rówieśników którzy według niego ustabilizowali swoją sytuację życiową poprzez

założenie rodziny, czy też posiadają pasje takie jak podróżowanie po świecie: *Jutro kończę 25 lat i czuję że marnuję swoje życie, bo nic z nim nie robię. Czuję się z tym bardzo źle. Ludzie w moim wieku(i młodsi) rozwijają się, zakładają rodziny, czy podróżują po świecie.* Natomiast sam autor jak twierdzi w swoim wyznaniu, że: *jestem mieszkającym na zadupiu neetem bez pieniędzy, który nigdy nie uprawiał seksu, i nie poszedł na studia..* W następnej części swojego wpisu argumentuje swoją sytuację życiową: *A to wszystko przez bardzo niskie poczucie swojej wartości, prokrastynację oraz ogólny brak wiary w siebie.* W drugiej części swojego postu użytkownik twierdzi, że nie był w stanie znaleźć odpowiednich dla siebie studiów oraz bał się, że nie poradzi sobie na studiach. Warto również wspomnieć o tym, że posiadał przez pewien okres czasu pracę, jednakże nie potrafił się w niej utrzymać na dłuższą metę z powodu niskiej wydajności, jednocześnie porównał siebie do swoich byłych współpracowników: *każdy był szybszy dokładniejszy czy po prostu wydajniejszy, tak ogólnie w pracy włączał mi się tryb debila.* Na końcu wpisu twierdzi, że posiada problemy związane z komunikacją interpersonalną, które nasilają się w przypadku wchodzenia w interakcje z kobietami.

Bycie NEET-em jako „przerwa w życiu”

Kolejna historia wstawiona na stronę internetową 1 listopada można powiedzieć, że opisuje dwa etapy życia autora, ze wstępem do trzeciego etapu. W pierwszym etapie życia użytkownik między 05.2014 a 31.12.2020 posiadał zatrudnienie w formie pracownika fizycznego w firmie sprzedającej samochody, dodał, że pracodawca spytał się go czy może zostać do końca roku, a jako że autor uważał, iż: *byli to ludzie dość w porządku i w kilku sytuacjach w życiu pomogli to się zgodziłem,* natomiast od momentu odejścia z pracy internauta rozpoczął nowy etap w życiu jakim był trwający prawie dwa lata NEET. Po sześcioletnim okresie pracy posiadał oszczędności wynoszące 60 tysięcy złotych i jak twierdził: *zimę przeczekałem w domu, a na wiosnę zacznę szukać jakiegoś innego kołchozu.* W następnej części wpisu informuje, iż z powodu mieszkania na wsi mieszka z rodzicami. Jednakże mimo jego wcześniejszych założeń jego okres przynależenia do kategorii NEET znacznie się wydłużył, jednakże przez cały ten czas autor dokładał się swoim rodzicom do rachunków i jak twierdził żył z własnych pieniędzy: *I tak sobie minęła zima, wiosna, lato, y czegoś szukam, temat zbyłem. Cały czas żyłem z własnych pieniędzy i tak jak to było zawsze płaciłem rachunki na które byliśmy umówieni pół na pół. Nadeszła jesień, zima, zaczął się rok 2022, a ja dalej miałem wyjebane na wszystko.* Finalnie na wiosnę w 2022 roku użytkownik portalu zauważył, że jego oszczędności ulegają w coraz to większym stopniu wyczerpaniu,

dotatkowo jego rodzina oczywiście zauważył sytuację w jakiej się znajdował, aczkolwiek podchodziła do niej dosyć lekko. Matka autora znalazła ogłoszenie, na którym firma szukała kierowcy samochodu dostawczego, autor zdecydował się zainteresować ogłoszeniem i za parę dni od momentu wstawienia posta po badaniach lekarskich ma zacząć pracę co powoduje w nim poczucie lęku: *Od zeszłego tygodnia mój humor nie istnieje, ciągle myślę tylko o tym, że nie dam sobie rady, że źle zabezpieczę ładunek i coś się stanie. Nie śpię dobrze z tego powodu. Na pewno dzisiejsza noc również będzie nieprzespana. Mam nadzieję, że wszystko będzie dobrze.* W końcowej części wpisu dodaje, że okres spędzony na bezrobociu wspomina dobrze i wolałby utrzymać obecny styl życia. Następnie twierdzi, że jego plan na życie wygląda podobnie, czyli popracuje kilka lat, a następnie wróci na bezrobocie, na końcu dodaje, że ma 30 lat i że nigdy nie posiadał drugiej połówki, oraz mieszka z rodzicami.

2.3 Lenistwo kontra pesymizm. Różnice między zjawiskiem NEET w Polsce a na świecie

Jak wcześniej było przytoczone, naszym przedmiotem badań były dwie grupy internautów udzielających się na forach skierowanych głównie w kategorię NEET podzielonych na społeczność polską oraz zagraniczną. W początkowych fazach naszych badań obie te grupy wydawały się być dosyć podobne do siebie, jednak z upływem czasu udało nam się dostrzec dosyć interesujący podział tych społeczności.

Chodzi tutaj o podział w sposobie i rodzaju umieszczanych przez użytkowników treści wszelkiego rodzaju, od zwykłych postów pełnych tekstu przez memy, a kończąc na ankietach. Można tutaj wytypować dwie odrębne społeczności mające własne sposoby na komunikację z innymi użytkownikami, mimo tego, że oba fora posiadają tę samą tematykę. Są niczym rodzeństwo, gdzie można wykryć podobieństwa, jednak widoczne są także różnice. Poniższy diagram został stworzony, aby łatwiej dostrzec czym różnią się obie społeczności.

Diagram 1. Zróżnicowanie cech pomiędzy stereotypowym użytkownikiem strony Wykop.pl oraz użytkownikiem forum r/NEET

Źródło: Opracowanie własne

W tej części skupimy się jedynie na różnicach jakie występują, jako że pozostałe części opisują już cechy, które są wspólne dla obu grup, takie jak zdrowie psychiczne i ideologia znajdująca się w postach. Jako pierwsze forum opiszemy serwis Wykop.pl, następnie forum r/NEET znajdujący się na stronie Reddit.com, a zakończymy podaniem kilku możliwych powodów, przez które takie różnice występują.

Typowego użytkownika polskiej strony Wykop łatwo można poznać po sposobie pisania samych wypowiedzi, gdzie są one często krótkie i pisane w sposób prosty. Zawierają też żarty oraz emotikony, które mają za zadanie w pewien sposób rozluźnienie atmosfery: *POLke nam dało do teamu chłopskiego No nie wytrzymie zara* (użytkownik 02044), *W tam tym roku o tej porze siedziałem sobie na spokojnym nawet, a teraz pracuje (ノーレ)* (użytkownik trike),

Chyba szykuje się #piekloneetow jak zmobilizują dobrych huopów z #neet ehhhh (użytkownik askezis), *ej normiki a wiecie, że neet codziennie ma 11 listopada?* (🙄) (użytkownik HerlockSholmes). Kolejną cechą jaką można zaobserwować na tym forum jest tak zwany Red Pill, który nawiązuje do sceny w filmie Matrix, gdzie główny bohater ma opcję wyboru pozostania w symulacji przy wyborze niebieskiej pigułki albo wyjścia z niej, aby zobaczyć jak naprawdę wygląda świat przy połknięciu właśnie czerwonej pigułki. W kontekście tego forum, Red Pill oznacza zauważenie, że światem rządzą kobiety,²⁰ a mężczyźni są jedynie służbą, która nie ma prawa narzekać na wybory władzy: *Patriarchat musi zostać przywrócony. To jedyna możliwość zapanowania nad burdelem który wprowadzają feministki* (użytkownik Miguelos), *Tak proszę Państwa wygląda kobieta która nienawidzi mężczyzn. Wiem, zaraz ktoś wklei mema "Stop making stupid people famous". Ale nie, takie coś trzeba nagłaśniać. Pod przykrywką promowania pseudotolerancji dla przegrywów/słabszych mężczyzn ta Pani próbuje zrobić z siebie znaną osobę a nawet biznes - czyli wydać książkę o incelach. Ha tfu!* (użytkownik Miguelos). Istnieje też druga definicja pojęcia Red Pill, które może być używane jako zamiennik słowa oświecenie:²¹ *NEET to jedyna droga do osiągnięcia nirwany* (pisze użytkownik askezis po zamieszczeniu obrazka przedstawiającego medytującą żabę), *Największy wizjoner naszych czasów mówi żeby po prostu nic nie robić, neet'y są blisko oświecenia i prawdy, mało komu udaje się wyrwać z sidła systemu* (🌸🌸) (użytkownik bloody560), *Życie jest o tyle sprawiedliwe że chad i przegryw skończą tak samo, wygląd, kobiety, pieniądze czy nawet sława i tak przeminą, czas zabierze wszystko razem ze wspomnieniami więc można rzec że każdy w tym wyścigu jest przegrany* (🙄) (użytkownik bloody560). Wśród użytkowników forum Wykop.pl widoczne jest także pojęcie Black Pill, które opisuje przekonanie, że powodzenie w życiu mężczyzny jest uwarunkowane jedynie jego wyglądem zewnętrznym, a cechy charakteru i zachowanie nie są wcale brane pod uwagę:²² *Pod przykrywką promowania pseudotolerancji dla przegrywów/słabszych mężczyzn ta Pani próbuje zrobić z siebie znaną osobę a nawet biznes - czyli wydać książkę o incelach. Ha tfu!* (użytkownik Miguelos), *Neet - szczytowe ogniwo łańcucha pokarmowego* (użytkownik Smasher69). Kolejną rzeczą, którą można ujrzyć, patrząc na wypowiedzi opublikowane na tym serwisie jest oddzielna kultura, która posługują się

---

²⁰ Van Valkenburgh S. P. (2018), *Digesting the Red Pill: Masculinity and Neoliberalism in the Manosphere*, s. 89

²¹ Definicja wyrażenia Red Pill wg. Słownika Cambridge [online]: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/red-pill> [ostatni dostęp: 08.01.2023]

²² Preston K., Halpin M., Maguire F. (2021) *The Black Pill: New Technology and the Male Supremacy of Involuntarily Celibate Men*, s. 832

użytkownicy. Od razu rzucają się w oczy język, specjalnie ukazywany jako prosty, jak i specyficzne słowa, które przedstawione były w poprzedniej części raportu opisującej zwyczajnie NEET-a: *Ehhh meczyki dla chuopa sie zaczely* (użytkownik 02044), *Dla chłopaków z powiatowego takich jak ja nie pozostaje nic innego do wyboru jak tyrka w januszeksie albo emigracja* (użytkownik Davidozz), *Pólke nam dało do teamu chłopskiego No nie wytrzymie zara* (użytkownik 02044), *Pierwszy #spierdotrip wersja zimowa. Wracam do domu, oglądam ostatni odcinek serialu From (polecam) i do spania.* (użytkownik dziobnij2), *Robię mamie zakupy i zdobywam kilka good boy points. Mogę neetować do końca roku. Ale jestem szczęśliwy* (użytkownik kamiloslav), *Chłop sobie neetuje* (użytkownik Napalone_Okno). Jako odróżniającą się cechę polskiego forum można też dodać korzystanie z dość oryginalnych hashtagów, takich jak #mirki (użytkownicy Wykopu tak siebie nazywają), #rózowepaski oraz #niebieskiepaski (w taki sposób forumowicze zaznaczają posty, które opowiadają o kobietach - różowe paski albo o mężczyznach - niebieskie paski), bądź też #heheszki (w taki sposób oznaczone są posty o żartobliwej treści).

Użytkownicy forum r/NEET, które znajduje się na stronie Reddit.com, mimo że opierają się, również o tematykę kategorii NEET, to posiadają własne cechy rozpoznawcze. Pierwszą z nich może być sposób pisania postów, który opiera się na długich, złożonych wypowiedziach pełnych informacji, dzięki którym użytkownicy mają szansę na przedstawienie swojego punktu widzenia bez żadnego ograniczenia ilości słów. Forumowicze z Reddita, bardzo się otwierają przed innymi, przedstawiają wiele szczegółów swojego życia: *W moim przypadku zacząłem mieć kryzys egzystencji, kiedy miałem 20 lat, myśląc, że zmarnowałem zbyt wiele lat mojego życia, że nie zrobiłem prawie nic w moim życiu, a wszystkie rzeczy, które zrobiłem, zrobiłem zbyt późno. Ale teraz, w wieku 22 lat, widzę, że to nie tylko moja wina, że moje życie jest teraz całkowicie w stagnacji, a także nie przejmuję się tym zbytnio, jak w przeszłości. Powodem, dla którego nie zrobiłem zbyt wielu rzeczy, które chciałem w moim życiu, jest to, że mam niską samoocenę, niepewność i brak motywacji i wsparcia. W przeszłości cierpiałem z powodu wielu gówna, takich jak zastraszenie i odrzucenie, a z powodu wszystkich moich złych doświadczeń mam CPTSD, lęk i depresję i idę na terapię i biorę leki już od 7 lat. Urodziłem się również w kraju trzeciego świata z zespołem Aspergera i ADHD. Mam nadzieję, że w przyszłości uda mi się przezwyciężyć neetdomⁱⁱⁱ*

. W tym przykładzie użytkownik ercigobbo przedstawia każdy detal odnoszący się do jego życia, aby pokazać, jak wygląda jego życie, z czym musi się zmagać oraz z jakimi problemami

się dotychczas spotkał, jednak ma nadzieję, że uda mu się przestać być NEET-em), *Mój terapeuta też o tym mówił, sposób, w jaki to mówi, to pół stopy w byciu dorosłym i jeden jeszcze w dzieciństwie. Mówi, że wielu ludzi w moim wieku jest takich. Jest wystarczająco źle, że mam swój własny udział w problemach psychicznych, czasami tak bardzo, że chcę uciec. Wracam myślami do bycia dzieckiem i fakt, że jestem teraz starszy, poważnie mnie przygnębia. Taka jest rzeczywistość dorosłego życia, to nieuniknione zniewolenie, często popychane przez ludzi wyższych od ciebie. I robisz to od około 40 lat. Mówią, że tym właśnie jest bycie dorosłym, a ja po prostu nie mogę zrozumieć, jak oni to akceptują.* Tutaj użytkownik Gothrenapp przytacza nam nawet bezpośrednio słowa swojego terapeuty, który opisał jego sytuację jako bycie jedną stopą wciąż w dzieciństwie, a drugą w dorosłości. Otwiera się przed innymi, staje w świetle, które robi z niego wrażliwy cel, jednak chce pokazać innym jak wygląda jego sytuacja), *W każdej pracy, jaką kiedykolwiek miałem, doświadczyłem mobbingu w miejscu pracy. Jestem brzydka i cicha i nielubiana w żadnym miejscu pracy. Inni współpracownicy spiskują przeciwko mnie, próbując mnie zwolnić lub zmusić do odejścia. Jestem śledzony i dostaję brudne spojrzenia od wszystkich w miejscu pracy. Doświadczam bardzo nieprzyjemnego i wrogiego środowiska pracy.* To kolejny wpis opowiadający o bardzo wrażliwym temacie, gdzie użytkownik avicii86 pisze o zmaganiu z mobbingiem w miejscu pracy. Jak widać dzięki przytoczonym postom, częstym widokiem są też publikacje o poważnym charakterze, gdzie użytkownik wyżala się przed innymi, szuka zrozumienia lub po prostu chce pokazać swoją historię: *Wziąłem 100 tabletek kofeiny, każda 200 mg kofeiny. Nie minęło dużo czasu, zanim zacząłem wymiotować, czułem się bardzo źle. Moja babcia odkryła, że wymiotuję i nie jestem już w stanie tego znieść, powiedziałem jej, co zrobiłem i zostałem zabrany na intensywną terapię do szpitala ratunkowego. Żałuję tego tylko dlatego, że mi się nie udało. bycie w szpitalu jest okropne, wiele osób pytało mnie, dlaczego to zrobiłem i ofc po prostu odrzucili moje powody jako głupie, byłem przetrzymywany w szpitalu 3 dni, mimo że stałem się stabilny i w porządku tego samego dnia, w którym tu dotarłem i nadal nie wiem, kiedy pozwolą mi wrócić do domu. Nie mam pojęcia, jak teraz będzie wyglądał mój związek, moja rodzina i jestem prawie pewien, że nawet moi sąsiedzi dowiedzieli się o mojej próbie. Co za koszmar.* W tym przypadku użytkownik DomnulM dzieli się z nami historią, w której próbował odebrać sobie życie i piszę ze szpitalnego łóżka o tym, że żałuje, że nie udało mu się, a jedyne o czym myśli to to w jaki sposób będą o nim myśleć inni. Mimo, że występują zwykle wpisy o codziennych tematach, jak w przypadku użytkownika BigKoopTroopa: *Przeszedłem od bycia NEET do posiadania dwóch miejsc pracy, zadziwia mnie, jak osoba może*

*przejsć od braku pracy do dwóch miejsc pracy bez etapu przejściowego Robię postępy teraz będę zbierać 8 wypłat miesięcznie zamiast 4 i będę mógł kupić dom. Dzięki, r/NEET, zainspirowaliście mnie do zrobienia czegoś z moim życiem, użytkownik chwali się tym, że udało mu się zdobyć dwie prace, co pomoże mu w kupnie nowego domu, to jednak większość wpisów umieszczanych na r/NEET jest dosyć przygnębiająca. Forum anglojęzyczne nie posiada dużej ilości oryginalnych słów, a jedynym przykładem takiego słowa może być *neetdom*, które oznacza styl życia NEET-a albo samo społeczeństwo NEET-ów: *Mój neetdom kończy się jutro wieczorem* (użytkownik ConspiracyBeans pisze, że przestaje być NEET-em kolejnego dnia), *Czuję, że główną przyczyną neetdom jest lęk społeczny* (użytkownik humvee911 pisze, że głównymi powodami popadania w styl życia NEET-a są fobie społeczne).*

Uważamy, że powodów tego widocznego rozdzielania może być kilka. Pierwszym z nich może być najistotniejsza cecha, ale być może też wada polskiego serwisu Wykop.pl, który tak naprawdę jest jedną wielką tablicą ogłoszeń (albo tablicą publikacji użytkowników) jest brak jakiegokolwiek kategoryzacji wpisów ze względu na tematy. Po wejściu na stronę wita nas ciąg różnych artykułów internetowych, jednak bardziej nas interesuje zakładka *Mikroblog*, którą możemy znaleźć na górze strony. To właśnie w niej znajdują się wpisy internautów. Sortowane są jedynie ze względu na datę publikacji, ilość plusów albo ilość nowych komentarzy, gdzie dla większości użytkowników korzystających dziennie z tego serwisu najważniejsza jest ta pierwsza kategoria. Wpisy tam umieszczane są widoczne dla każdego, dlatego też istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że te wpisy bądź też sami użytkownicy, którzy je umieścili zostaną wyśmiani. Dlatego użytkownicy Wykopu preferują pisać prostym i często żartobliwym stylem, aby ten był bardziej „lekkostrawny” dla innych forumowiczów, co najczęściej powoduje stratę prawdopodobnych informacji. W przeciwieństwie do polskiego serwisu, forum Reddit oferuje w pewnym sensie lepszą ochronę społeczności NEET od reszty użytkowników, jako że aby znaleźć forum r/NEET trzeba najpierw znać, a następnie wpisać jego nazwę w wewnętrznej wyszukiwarce strony. Samo forum r/NEET posiada też własnego moderatora, którego zadaniem jest usuwanie wpisów trolli internetowych. Inną cechą strony Reddit, która może sprzyjać NEET-om jest też możliwość publikacji wiadomości bez konieczności posiadania konta, jako że możemy po prostu załączyć komentarz, a nasza nazwa będzie wygenerowana automatycznie, która składać się będzie z dwóch losowych słów oraz cyfry na końcu nazwy. Sami znaleźliśmy, między innymi, następujące nicki: *u/Successful-Green6733*, *u/rainbowtoucan1992*, *u/Silent_Structure9200*, *u/Evening-Chef-2930*, *u/Organic-Emergency-21* Jak widać, z tej możliwości korzysta wiele użytkowników. Powyższe powody

pokazują w jaki sposób mogą się różnić dwie społeczności mogą się od siebie różnić mimo wspólnej tematyki, którą jest kategoria NEET.

2.4 Blaski i cienie życia NEET-a

Jakie są pozytywne, a jakie negatywne bycia NEET-em?

Tak jak wspominaliśmy, są różne powody bycia osobą NEET. Często młodzi dorośli stają Neet z przymusu, bowiem państwo oraz instytucje nie mogą zapewnić dobrych warunków dla szkoleń/studiów/pracy, lecz nie mniej ważne są również inne czynniki wpływające na pozostanie taką osobą. Wyodrębnienie takiej grupy ludzi we społeczeństwie niesie w sobie zarówno pozytywne jak negatywne cechy, które pociągają za sobą skutki tych cech.

Pozytywne strony bycia NEET

Na podstawie analiz, można stwierdzić, że dla osób z kategorii NEET pozytywnym aspektem takiego stylu życia jest to, że jako młodzi dorośli po szkole mają dużo czasu na odnalezienie siebie, swojej drogi życiowej, zastanowienie się kim chcą być i czym się zajmować oraz w jaki sposób mogą się przydać społeczeństwu i jak chcą wkraczać w życie dorosłe. W tym czasie mogą sobie realizować różne pomysły, hobby, rozwijać się oraz odnaleźć sporo towarzyszy, którzy mogą pomóc poradą i doświadczeniem. Zwłaszcza że jeśli nie będą się spieszyć to nie stracą paru lat na bezsensowne dla nich studia i pracę, która się nie podoba i do której się nie nadają. *Wstaję o której chcę, idę do parku wrony nakarmić żeby też im w życiu przyjemnie było, sam coś zezrę, rodzinę odwiedzę, w CoDa pogram na luzie, a o 5 rano wyjdę na balkon na fajkę popatrzeć jak polaki skrobią auta przed wyjazdem do januszexu (użytkownik JanRouterTrzeci); Większość czasu spędzam na czytaniu, ponieważ jest to tanie hobby, które wzbogaca mój umysł i pozwala mi zanurzyć się głęboko w historię i zignorować wiek, w którym żyję. W każdym razie biblioteka w pobliżu mojego domu, do której regularnie jeżdżę rowerem, miała wczoraj wyprzedaż książek. Zawsze korzystam z tych wyprzedaży, ponieważ sprzedają książki za szalenie niską cenę, a książki, które sprzedają, są zawsze w doskonałym stanie - chronione plastikową powłoką i bez uszkodzonych stron. Kupilem 18 książek za 10 dolarów (użytkownik u/Preveza_) Wybór ten wydaje się wynikać z przekonania, że nie należy tracić czasu i nie psuć sobie, jak i innym nerwów. Wynikać to może z poglądu, że to młodzież, potrafiąca przekuwać talenty na wynagrodzenie, stanowi podstawę rozwoju każdej gospodarki.*

Jeśli jesteście na #neet i czujecie się chociaż trochę dobrze to nie idźcie do kolchozu bo strasznie uwypukla bezsensowność życia przegrywa. Kolchoz = śmierć (użytkownik Szczupix 37), Dzisiaj Reddit pokazał mi reklamę strony internetowej z ofertami pracy dla programistów, czułem się w dobrym nastroju, więc postanowiłem trochę przejrzeć, ale w ciągu około 5 minut straciłem całą motywację. Za każdym razem, gdy zmuszam się do poszukiwania pracy, kończę zniechęcony i fizycznie wyczerpany po prostu czytając je (użytkownik u/Successful-Green6733)

Beztraska i barak obowiązków stanowią bezsprzecznie pozytywne strony bycia NEET. Według mnie najlepsze na #neet jest to, że mogę siedzieć do 3 na kompie ze świadomością, że jutro rano nie muszę wstawać do roboty. A tak w ogóle to powinien być przychód 1500 zł miesięcznie dla każdego neeta, żeby nie musieć marnować życia w i tak nic nieznaczącej pracy, bo nikt nam nie zwróci czasu i zdrowia które tam zostawiamy eh (użytkownik trike)

Analizy postów pokazują, że NEET jest osobą, która lubi spędzać czas przed komputerem lub telewizorem, ale jednocześnie nie stroni od innych rozrywek: czyta książki niektórzy spotykają się ze znajomymi, czy uprawiają sport: Cóż, w zasadzie atm robię boks bc widziałem mnóstwo anime i „Hajime no Ippo” zmotywowało mnie do boksu kilka lat temu, ale nie mogłem tego sfinansować, dopóki nie dostałem pracy w niepełnym wymiarze godzin 3 miesiące temu (użytkownik u/Monkey_muncher20), a czasem nawet chodzą do kina i teatru: Budząc się, witając rodzinę z uśmiechem, grając w gry z moimi kumplami, oglądając filmy, jedząc pizzę z piekarnika, zostając zbyt późno, oglądając strumienie asmon i ogólnie robiąc, co do diabła chcę (użytkownik u/ConspiracyBeans). Jak widać, tacy ludzie nie są całkowicie wyłączeni z jakiegokolwiek aktywności, a niektórzy swój czas wolny przeznaczają na samorozwój. Głównym problemem wydaje się natomiast skuteczne wejście na rynek pracy i utrzymanie się na nim, zwłaszcza w początkowym okresie i funkcjonowanie w społeczności osób o podobnym doświadczeniu pozwala na odreagowywanie negatywnych sytuacji, a przede wszystkim pozwala na poczucie, że nie jest się z tym samemu: Obecnie staram się o pracę w niepełnym wymiarze godzin, ale nie byłem w stanie utrzymać pracy bc ppl kończy się przytłoczeniem mnie i zalamuję się (użytkownik u/EggsEyeTea)).

Musimy też rozumieć, iż osoby niepełnosprawne czy chore psychicznie łatwiej siebie odnajdują w społeczności NEET. Jest im spokojniej, odnajdują towarzyszy w sieci z podobnymi problemami, które mogą zaradzić, pomóc, uspokoić oraz dać poczucie, że nie są samotni. Nie lubię interakcji społecznych, bo wychodzi cały mój autyzm i spierdolenie. Nie mam kompletnie wycucia sytuacyjnego. Chuop chce tylko ciepłej piwnicy i spokojnego neetu eh

(użytkownik 02044), *Mam CPTSD, lęk i depresję i idę na terapię i biorę leki już od 7 lat. Urodziłem się również w kraju trzeciego świata z zespołem Aspergera i ADHD. Mam nadzieję, że w przyszłości uda mi się przezwyciężyć neetdom* (użytkownik u/ericgobbo choruje na zespół stresu pourazowego, ma stany lękowe oraz depresję, ale nie traci nadziei na poprawę swojego życia).

Negatywne strony bycia NEET

Tam, gdzie jest blask, zawsze będzie również cień.

Jak już było wskazane, negatywne czynniki w kontekście bycia NEET to brak pracy, trudności znalezienia odpowiedniej pracy i utrata motywacji, niechęć do pracy oraz lenistwo, brak środków na samodzielne życie, złą kondycją psychiczną. *Dla chłopaków z powiatowego takich jak ja nie pozostaje nic innego do wyboru jak tyрка w januszeksię albo emigracja* (użytkownik Davidozz); *Ale bym sobie teraz poneetował jak spadł śnieg. Wstałbym jutro o 9, poszedł do żabki, wypił setkę. Potem bym ruszył do miasta co by kebaba zjeść, siadłbym na przeciwko mojego technikum i trochę powspominał czasy które też były chujowe ale jednak nostalgia. Wracając do domu wypiłbym dwie perły i obejrzał mundial. No ale nie, jutro muszę wstać do roboty i zapierdalać za najniższą* (użytkownik Szczupix 37).

Negatywnym aspektem bycia NEET jest rozleniwienie, skoro udaje się tak żyć to z czasem pojawia się przekonanie, że nie muszą pracować, uczyć się oraz troszczyć o dobre życie. Mieszkają na koszt rodziców albo zasiłków socjalnych od państwa, mają załatwione wszelkie potrzeby, mają dach nad głową, ubrania, jedzenie, wolny czas, śpią, ile chcą, robią co chcą. Przyzwyczajenie do takiego stylu życia przyczynia się do tego, że trudno z czasem sobie im wyobrazić, że może być inaczej. Staje się to powodem dla czego nie chcą spróbować dostać się na studia, podjąć pracy i wrócić do społeczeństwa. *Tydzień na #neet i to jest życie, posiedzę bez roboty dłużej niż myślałem. Zwłaszcza, że oferty na koniec roku ewidentnie nie mają inflacji uwzględnionej w budżecie i są po prostu chujowe. XD Wstaję o której chcę, idę do parku wrony nakarmić żeby też im w życiu przyjemnie było, sam coś zeżrę, rodzinę odwiedzę, w CoDa pogram na luzie, a o 5 rano wyjdę na balkon na fajkę popatrzeć jak polaki skrobią auta przed wyjazdem do januszexu. Taki symulator emerytury, polecam każdemu kto ma możliwość* (użytkownik JanRouterTrzeci).

To stwarza pewne zagrożenia i wykluczenie z życia społecznego NEETów:

-ryzyko jednostkowego wykluczenia społecznego;

- stres i utrata pewności siebie;
- mniejsze szanse na pracę i odpowiednie zarobki na dalszych etapach życia (tzw. scarring effect);
- zwiększone ryzyko bezrobocia na dalszych etapach życia;
- zwiększone prawdopodobieństwo angażowania się w aspołeczne zachowania; -zwiększone ryzyko uzależnień i problemów zdrowotnych;
- wzrost liczby samobójstw;
- narastanie napięć i konfliktów z najbliższym otoczeniem;
- pogorszenie perspektyw demograficznych (późniejsza decyzja o zakładaniu rodziny).

Taki „stan zawieszenia” zwiększa dezorientację i skutkuje odraczeniem wejścia w dorosłe życie, lub powrotu do niego. Osoby, które nie uczą się, nie pracują i nie uczestniczą w szkoleniach nie potrafią „podejmować decyzji dotyczących własnego życia zawodowego oraz przyjąć za nieodpowiedzialności”. *kurła mój mózg mimo że jest często zapraszany na piwko, quady np. tak jak dzisiaj czy inne spotkania to woli siedzieć w domu przed komputerem a potem narzekać że jest samotny* (użytkownik Rafesto).

Życie w stanie samotności, aspołeczne podejście do otoczenia i niskie umiejętności interpersonalne - są to negatywy bycia NEET, a także konsekwencje bycia nim. Ta tendencja do samoizolacji jest ważnym sygnałem, który może skutkować problemami w późniejszym życiu. Osoby pozbawione aktywności zawodowej, bezrobotne, wykazują niezdolność do rozwijania związków emocjonalnych, wysoki poziom lęku i fobii (zwłaszcza fobii społecznej), oraz zaburzenia związane ze stresem. Z pewnością przynależność do NEET nie wiąże się z dobrym samopoczuciem, a pozostawanie w tym stanie może być przyczyną niepokoju psychicznego lub zmian psychologicznych jakimi są: zaniżona – w efekcie ciągłych, powtarzających się niepowodzeń na rynku pracy i w edukacji – samoocena, niskie poczucie własnej wartości, a także brak skuteczności wobec podejmowanych działań. *Jutro kończę 25 lat i czuję że marnuję swoje życie, bo nic z nim nie robię. Czuję się z tym bardzo źle. Ludzie w moim wieku(i młodszy) rozwijają się, zakładają rodziny, czy podróżują po świecie, a ja jestem mieszkającym na zadupiu neetem bez pieniędzy, który nigdy nie uprawiał seksu, i nie poszedł na studia. A to wszystko przez bardzo niskie poczucie swojej wartości, prokrastynację, oraz ogólny brak wiary w siebie* (Użytkownik Anonimowy).

Wszystkie te czynniki zmniejszają prawdopodobieństwo znalezienia pracy lub mogą znacznie zmniejszyć motywację do poszukiwania pracy w ogóle. Z czasem przestają wierzyć w swoją

zdolność do odzyskania zatrudnienia, co ich pesymistycznie nastawia do rzeczywistości, nasilając jednocześnie niezaradność w trudnych sytuacjach życiowych. *Mam ostatnio koszmary. Podejrzewam, że to może być powiązane z tym, że próbuje sobie załatwić pracę* (użytkownik Smasher69).

2.3. Cechy mężczyzny NEET

Przedstawiciele NEET, których posty były analizowane to mężczyźni z analiz wynika, że mężczyzna NEET realizuje oczekiwania społeczne kierowane wobec mężczyzn w sposób ograniczony albo w ogóle. Mimo tego, że też ma swoje obowiązki, jednak życie codzienne i czas spędza inaczej. *Robię mamie zakupy i zdobywam kilka good boy points. Mogę neetować do końca roku. Ale jestem szczęśliwy* (użytkownik Kamiloslav).

Nie ma obowiązków i nie jest odpowiedzialny za nikogo. Codziennie czynności ma luźniejsze, spędza czas w domu, w łóżku, przed komputerem albo wychodzi na spacer i przechadza bez celu. *Pierwszy #spierdotrip wersja zimowa. Wracam do domu, oglądam ostatni odcinek serialu From (polecam) i do spania* (użytkownik dziobnij2). *Kolejny użytkownik* przykładowo szuka kolegów do gry: *#neet chce ktoś w coś pograć? szukam bezrobotnego bo sie nudze; Siłownia, spacer z psem, a potem komputer do nocy* (użytkownik bluetrache). Żyje w swoim świecie, w którym czuje się dobrze i nie chce nic zmieniać. Nie jest niezależny i ambitny, ale leniwy i dobrze mu się żyje, często narzeka albo się cieszy, że nie musi pracować, jak pozostali. Nie realizuje też roli przypisanej mężczyźnie jaką jest główny żywiciel rodziny *Dlaczego spada taki hejt na neetów którzy wypisali się z rynku pracy i są wolni, nazywani są przez społeczeństwo nierobami i leniami. Najlepsze jest że jakby pracowali odnosząc sukcesy też byliby obgadywani. Chyba złotym środkiem akceptacji w społeczeństwie jest praca za najniższą krajową i wydawanie wszystkiego na nałogi z powrotem w ręce państwa. Lifereboot ale to nie jest neet tylko wakacje i jak najbardziej jak cię stać i potrzebujesz to bierz. Neet to pasożytowanie albo na państwowym albo na rodzicach* (użytkownik bloody560). To jest osoba, której już trudno cokolwiek społecznego wmówić i pomóc powrócić do życia społecznego, do pracy, zobowiązań przed rodziną oraz Państwem.

Toteż możemy uważać, że ta osoba kompletnie się odróżnia od nas i swoimi działaniami, a dokładnie brakiem działań powoli dąży do wykluczenia społecznego.

3. Wnioski

Na podstawie badań można stwierdzić, że istnieją trzy przyczyny dla których jednostki te zostały w kategorii NEET. Po pierwsze, przyczynę stanowią problemy związane z rynkiem pracy: istniejące oferty poniżej kwalifikacji, niskie płace, stanowisko pracy jest zbyt męczące, osoby na kierowniczym stanowisku są nieprzyjazne dla nowych osób. Kolejnym powodem jest niechęć do samej pracy, osoby te uważają, że jakakolwiek praca nie jest dla nich oraz że praca stanowi jedynie zło konieczne i wiąże się przeważnie z wyczerpaniem. Jak również człowiek na pracy traci bardzo dużo czasu, który mógłby wykorzystać do własnych celów, takich jak: odpoczynek, samorozwój, zajmowanie się swoimi pasjami. Czasami nawet osoby NEET wyśmiewają ludzi chodzących do pracy, twierdząc, że są to osoby marnujące swoje życie. Ostatnim powodem są choroby psychiczne oraz braki w kompetencjach społecznych, część użytkowników jedyne czego chce od życia to możliwość pełnej izolacji od społeczeństwa, gdyż interakcje międzyludzkie stanowią dla nich zbyt duże wyzwanie. Dodatkowo część użytkowników portalu skarży się na stres związany z pracą, szukaniem jej oraz konieczności chodzenia do niej, można stwierdzić, iż przejawiają pewne cechy związane z ergofobią czyli irracjonalnym lękiem przed pracą. Jako pośrednie przyczyny pozostawiania bez pracy i postawy życiowej wskazane są najczęściej problemy zdrowotne, psychiczne oraz społeczne. Problemy te postrzegane są jako nieodwracalne, wrodzone cechy, które powodują brak możliwości podjęcia pracy lub jej utrzymania. Najczęstszą chorobą sprzyjającą byciu NEETem jest fobia społeczna, czyli strach przed kontaktem z innymi ludźmi. Osoby te w swoich postach deklarują, że nie są w stanie wchodzić w interakcje międzyludzkie, które są, jak wiadomo niebawale istotne w środowisku pracy. Innym schorzeniem znacząco przyczyniającym się do przynależenia do kategorii NEET jest depresja.

Życie codzienne NEET-ów z racji ich sytuacji społecznej na swój sposób różni się od życia osób pracujących. Mimo dużej ilości wolnego czasu, osoby przynależące do kategorii NEET rzadko decydują się na konstruktywne działania, można się pokusić o stwierdzenie, że ich życie codzienne jest wypełnione dużą dozą marazmu, oraz izolacji społecznej, gdzie komunikują się jedynie poprzez Internet. Najczęstszą formą aktywności jest spędzanie czasu przed komputerem, na którym grają, bądź korzystają z Internetu, czy też oglądają filmy. Do ich codziennego życia można również zaliczyć obowiązki domowe, szczególnie w przypadku, gdy są na utrzymaniu rodziców, wówczas wykonują te obowiązki w nadziei na, jak to mówią użytkownicy strony wykop.pl, *zaplusowaniu* u rodziców i tym samym

przedłużeniu czasu w jakim nie posiadają pracy. Jednakże czasami NEET-owcy decydują się na urozmaicenie swojego życia poprzez zarówno krótkie jak i długie spacery, czy też samotne podróże, które nazywane są “spierdotripami”. Do ich podstawowych problemów można zaliczyć znalezienie odpowiedniego źródła utrzymania, narzekają, że nie są w stanie znaleźć odpowiedniej pracy, często za powód takich sytuacji podają złą sytuację na rynku pracy co zostało wyjaśnione w poprzednim akapicie. Część osób przynależących do kategorii NEET mieszka w małych miejscowościach, czy też na wsiach co sprzyja zarówno izolacji społecznej, jak i dalszym utrudnieniom w znalezieniu pracy, innym aspektem ich życia jest słaba kondycja psychiczna, osoby te często posiadają trudności w interakcjach z innymi ludźmi, trudności te szczególnie nasilają się w sytuacjach związanych z karierą zawodową. Natomiast powody do radości najczęściej są związane z brakiem konieczności chodzenia do pracy i tym samym dużą ilością wolnego czasu, jak również z posiadaniem rzeczy materialnych. Natomiast w serwisie Reddit życie codzienne osób NEET przebiega w sposób podobny, jednakże oni częściej interesują się innymi aktywnościami, rozwijaniem swojego hobby: częściej czytają książki, chodzą do bibliotek czy też muzeów. Jednakże inni użytkownicy decydują się na spędzanie czasu w sposób mniej konstruktywny na przykład poprzez: granie w gry, przeglądanie social media, chodzą bez celu itd.

Spółeczność polska, której przedstawicielem jest forum Wykop.pl znacząco różni się od społeczności anglojęzyczną, która reprezentuje forum r/NEET ze strony Reddit.com. Główną różnicą jest sposób w jaki użytkownicy komunikują się pomiędzy sobą. Polscy NEET-ci swoje publikacje ograniczają, aby nie zawierały zbyt dużo informacji oraz aby nie były one przydługie. Korzystają też z hashtagów, które ułatwiają wyszukiwanie wpisów i tematów, na przykład #neet, #przegryw albo #spierdotrip. Możemy też zauważyć, że polscy forumowicze często zaczerpują z ideologii Red Pill oraz Black Pill, które kolejno opisują *wyjście z symulacji* i zobaczenie jak naprawdę działa świat oraz to, że na świecie liczy się jedynie wygląd zewnętrzny bez względu na cechy osobiste lub pochodzenie. Forum anglojęzyczne cechuje się długimi wpisami użytkowników, którzy często wspominają o większości szczegółów, które im się wydarzyły. Posty na r/NEET są również bardzo poważne, często nawiązujące do przygnębiających wspomnień użytkowników tego serwisu.

Powodów takiego rozdzielania znaleźliśmy kilka. Może to być sam sposób komunikacji pomiędzy użytkownikami na stronie (potrzeba pisania w sposób podobny do reszty, aby nie zostać wyśmianym) albo sposób w jaki strona jest skonstruowana (możliwość znalezienia

forum jedynie za pomocą wewnętrznej wyszukiwarki, moderacja strony oraz możliwość pełnej lub częściowej anonimowości).

Bibliografia

- Definicja wyrażenia Red Pill wg. Słownika Cambridge [online]:* (n.d.). Retrieved January 11, 2023, from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/red-pill>
- Emilian. (n.d.). *Problemy Profesjologii. Zjawisko NEET, Czyli O Młodzieży Trzy Razy Nic.*
- Kato, Kanba, & Teo. (2018). *Hikikomori: Multidimensional understanding, assessment, and future international perspectives.*
- Kubiński, Klimczak, & Sikora-Wiśniewska. (2017), *WYKLUCZENIE SPOŁECZNE W POLSCE WYBRANE ZAGADNIENIA.*
- Preston, Halpin, & Maguire. (2021). *The Black Pill: New Technology and the Male Supremacy of Involuntarily Celibate Men* (s. 832–832).
- Social Exclusion Unit. (n.d.). *Bridging the Gap: New Opportunities for 16-18 Year Olds Not in Education, Employment or Training.*
- Statistics on young people neither in employment nor in education or training - Statistics Explained.* (n.d.). Statistics on Young People Neither in Employment nor in Education or Training - Statistics Explained. Retrieved January 11, 2023, from https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_young_people_neither_in_employment_nor_in_education_or_training
- Strecker, Lopez, & Cabases. (2021). *Examining NEET situations in Spain: Labour Market, Discourses and Policies.*
- Szcześniak, & Rondon. (2011). *Pokolenie „ani-ani”: o młodzieży, która się nie uczy, nie pracuje i nie dba o samokształcenie, Psychologia Społeczna.*
- Tomczyk, Maćkowicz, Wyżga, Curyło, Pietryga-Szkarłat, Mróz, & Duda. (2018). *Neet - Młodzi dorośli poza rynkiem pracy i systemem edukacyjnym* (s. 137–139).
- Van Valkenburgh. (2018). *Digesting the Red Pill: Masculinity and Neoliberalism in the Manosphere* (s. 89–89).
- Walawander, & Liszka. (n.d.). *Neet Youth – The concepts presence in the European Union’s youth employment policy and why it is so problematic.*
- Young people in the EU: education and employment.* (n.d.). Asset Publisher - Products Eurostat News. Retrieved January 11, 2023, from https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/product/-/asset_publisher/VWJkHuaYvLIN/content/EDN-20170811-1/pop_up

---